

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 20C/145/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414213441
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6414213441.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a. s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, v konaní právne zastúpený JUDr. Vratislavom Šteffekom, advokátom, Nám. Martina Benku 6, Bratislava, proti odporkyňi: Z. V., D.. XX.XX.XXXX, bytom Š.. O. XX/X, Ž. D. C., v konaní o zaplatenie 932,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 300,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z tejto sumy od 20.10.2013 do zaplatenia v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa z a m i e t a.

III. Odporkyňi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.11.2014 žiadal navrhovateľ od odporkyne zaplatenie sumy 932,- Eur s úrokom z omeškania 8,5 % ročne od 25.07.2013 do zaplatenia, ako aj zmluvnú pokutu 158,40 Eur. Návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou ako dlžníčkou uzavrel dňa 13.12.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 800,- Eur za odplatu 304,- Eur. Úver mala odporkyňa splatiť v trinástich mesačných splátkach, no uhradila len sumu 172,- Eur, z čoho naposledy uhradila sumu 5,- Eur dňa 19.11.2013. Pretože odporkyňa úver nesplácala podľa splátkového kalendára po predchádzajúcom upozorení jej listom zo dňa 22.08.2013 oznámil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 24.07.2013. V dôsledku omeškania so splácaním odporkyňi vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 158,40 Eur za šesť mesiacov od júla do decembra 2013, t.j. 6 x 26,40 Eur/mesiac.

Následne podaním zo dňa 04.03.2015 zobral navrhovateľ svoj návrh späť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty. Súd v súlade s ust. § 172 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) o tomto podaní osobitne nerozhodoval, nakoľko vo veci vydal dňa 12.06.2015 platobný rozkaz v rozsahu, ktorý zostal predmetom konania po tomto čiastočnom späťvzatí návrhu, t.j. platobným rozkazom uložil odporkyňi zaplatiť navrhovateľovi sumu 932,- Eur s úrokom z omeškania 8,5 % ročne od 25.07.2013 do zaplatenia, ako aj trovy konania 55,50 Eur a trovy právneho zastúpenia 118,98 Eur. Predmetom konania podľa uvedeného ustanovenia sa potom stal takto upravený návrh navrhovateľa.

Proti platobnému rozkazu podala odporkyňa včas odôvodnený odpor. Potvrdila, že dňa 13.12.2012 si vzala od navrhovateľa hotovostnú pôžičku 800,- Eur, no uhradila z nej 499,60 Eur, čo navrhovateľ nezohľadnil.

Odporkyňa toto tvrdenie dokazovala priložením kópie dokladu o platbách, do ktorého sú zapísané jednotlivé úhrady, pričom tieto sú rozdelené do dvoch tabuliek, jedna je označená ako domáci servis a druhá úver. Podľa tohto dokladu odporkyňa uhradila na „domáci servis“ sumu 327,60 Eur a na úver uhradila 172,- Eur, čo zhodne uviedol aj samotný navrhovateľ v podanom návrhu.

Navrhovateľ následne vo svojom vyjadrení k odporu potvrdil, že s odporkyňou uzavrel aj zmluvu o domácom servise, na základe ktorej mu odporkyňa uhradila za poskytnuté služby sumu 327,60 Eur. Namietal však, že nie je možné započítať platby na zmluvu o domácom servise, na ktorý sa odporkyňa dobrovoľne zaviazala ako platby na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, čo dokladal tlačivom, ktoré odporkyňa podpísala a v ktorom je uvedené, že žiada o poskytnutie domáceho servisu. Argumentoval tiež stanoviskom NBS zo dňa 03.10.2014 podľa ktorého sa odplata za domáci servis nepokladá za odplatu súvisiacu s úverom, čo rovnako konštatovalo aj rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 06.11.2012, ktorým bolo zastavené voči navrhovateľovi správne konanie pre porušenie § 5 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a napokon aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/798/2014, podľa ktorého nebolo možné započítať uhradené sumy na domáci servis ako úhrady na úver.

Následne na pojednávaní dňa 19.04.2016 súd s použitím ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľa, ktorého právny zástupca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil žiadajúc rozhodnúť v jeho neprítomnosti.

Odporkyňa na pojednávaní potom uvádzala, že si síce zobrala od navrhovateľa úver 800,- Eur no hneď jej z toho stiahli prvú splátku 218,40 Eur plus ešte 4,- Eur. Poukazovala na to, že vzhľadom na svoju životnú situáciu bola v podstate nútená akceptovať zmluvné podmienky vrátane domáceho servisu i keď tento nežiadala. Keď sa následne pýtala čo vlastne znamená, bolo jej povedané, že patrí k úveru. Ďalej argumentovala tým, že úver bol podmienený domácim servisom, pričom úverová zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru.

Súd z účastníkmi predložených listinných dôkazov zistil, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 420123833 datovanej dňom 13.12.2012 navrhovateľ poskytol odporkyni ako dlžníčke hotovostný úver vo výške 800,- Eur. Úver bol poskytnutý na trinásť mesiacov za úrok vo výške 20 % a okrem toho si navrhovateľ účtoval odmenu za poskytnutie úveru vo výške 18 %. V článku II. zmluvy sa odporkyňa zaviazala uhradiť istinu 800,- Eur a odplatu 304,- Eur v trinástich mesačných splátkach.

Z charakteru predloženej úverovej zmluvy z hľadiska jej formy ako formulára pripraveného navrhovateľom ako aj z postavenia jej účastníkov niet pochyb, že sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú (čo koniec koncov vyplýva aj z jej samotného označenia ako „zmluva o spotrebiteľskom úvere“) v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Ku dňu uzavretia zmluvy 13.12.2012 uvedený zákon v § 9 ods. 2 písm. f) ako náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadoval uvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Tento údaj v zmluve absentuje, pretože síce v Obchodných podmienkach (bod 2), ktoré sú na rubovej strane zmluvy je uvedené, že „konečnou splatnosťou úveru sa v zmysle zmluvy o úvere rozumie uhradenie poslednej splátky veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzatvorenia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru“, no takéto znenie nevyjadruje konkrétny deň, v ktorý má spotrebiteľ uhradiť poslednú splátku. Platí to vo väzbe na skutočnosť, že splatnosť splátok úveru bola dohodnutá tak, že prvá splátka je splatnou 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, čo znamená, že veriteľ preniesol svoju povinnosť rešpektovať jasné zákonné znenie na spotrebiteľa v tom smere, aby si tento sám vypočítaval, kedy nastane časový okamih splatnosti poslednej splátky.

Okrem toho v čase uzavretia zmluvy citovaný zákon vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. V predloženej zmluve je uvedený úrok 20 % z istiny 800,- Eur a súčasne „odmena za poskytnutie úveru“ vo výške 18 % z istiny 800,- Eur, čo teda evokuje, že sa jedná o peniaze poskytované pri 20 percentom úroku. Ako je však zo zmluvy zjavné a potvrdila to aj odporkyňa, išlo o spotrebiteľský úver poskytovaný formou hotovostnej pôžičky (deklarácia v zmluve, že dlžník potvrdzuje podpisom zmluvy prevzatie istiny) a preto podľa názoru súdu poplatkom za poskytnutie úveru navrhovateľ v skutočnosti prekryva reálnu úrokovú sadzbu úveru, ktorá tak predstavuje 38 %.

Napokon ani RPMN vyžadovaná ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy nie je v zmluve obsiahnutá. RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) je údaj slúžiaci spotrebiteľovi na zorientovanie sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdenie výhodnosti poskytnutého úveru. Takýto údaj obsahujú obchodné podmienky nachádzajúce sa na druhej strane zmluvy, no je uvedený všeobecne pre splatnosť úveru na 7 mesiacov (66,19 %), resp. na 13 mesiacov (67,70 %) bez ohľadu na to, aká suma a s akými splátkami je predmetom zmluvy. Odhladnuc od toho je aj tak v konečnom dôsledku neakceptovateľnou (a tým praktikou, ktorá nemôže požívať právnu ochranu) snaha navrhovateľa obchádzať spotrebiteľským predpisom jasne vyžadovaný údaj spotrebiteľskej zmluvy jeho uvedením v obchodných podmienkach, ktorých prioritným významom je doplnenie/spresnenie určitých menej podstatných zložiek zmluvy. Už len samotný odkaz na obchodné podmienky (či rôzne prílohy, sadzobníky, príklady atď.) vnáša do procesu rozhodovania spotrebiteľa nežiaduci prvok neurčitosti (resp. nevedomosti), ktorého odstránenie je primárnym zámerom spotrebiteľskej ochrany prostredníctvom uvedenej právnej normy.

Zhrnúc uvedené súd dospel k záveru, že kvôli absencii uvedených náležitostí v predloženej zmluve o spotrebiteľskom úvere je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Preto navrhovateľ mal nárok len na vrátenie poskytnutej sumy 800,- Eur.

Ďalej z predloženej zmluvy o poskytovaní domáceho servisu datovanej dňom 13.12.2012 (teda rovnakým dňom ako úverová zmluva) súd zistil, že jej predmetom bolo poskytovanie domáceho servisu navrhovateľom odporkyni (podľa čl. 2.1. zmluvy v mieste trvalého bydliska odporkyne, resp. na inom dohodou určenom mieste). Domáci servis je v čl. 1.1. zmluvy definovaný ako poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru na základe predmetnej zmluvy o úvere č. 420123833. Ďalej je uvedené, že je to najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. Podľa čl. 2.1. zmluvy sa odporkyňa za to zaviazala zaplatiť navrhovateľovi celkovo sumu 327,60 Eur v troch splátkach a ako je zrejmé zo zhodných prejavov účastníkov konania i z predloženého dokladu o platbách túto navrhovateľovi uhradila.

Vo vzťahu k zmluve o poskytnutí domáceho servisu je potrebné uviesť, že táto bola podľa článku 1.1. evidentne naviazaná na úverovú zmluvu a na jej základe sa odporkyňa zaviazala na poplatok vo výške 327,60 Eur za to, že navrhovateľ jej poskytne isté „nadštandardné“ služby. V skutočnosti však podľa názoru súdu išlo o zmluvu, ktorou navrhovateľ odporkyni k úveru síce „pribalil niečo navyše“, no tým len navýšil odplatu za poskytnutie úveru a takouto praktikou poskytovania akéhosi balíka nadštandardných služieb na základe osobitnej zmluvy len zakrýval skutočnú výšku odplaty za úver. V prípade „konzultačnej“ činnosti ide totiž o služby, ktoré nielen banky ale aj nebankové subjekty poskytujú úplne bezplatne v záujme získania novej a udržania si súčasnej klientely, pričom podľa samotného zmluvného textu pripraveného navrhovateľom je nadštandardné to, čo vyplýva zo zákona, resp. je samozrejým v súvislosti so správou vlastnej pohľadávky. Podľa § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa totiž dlh plní na mieste určenom dohodou účastníkov a ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. V občianskom práve má teda dlh tzv. „odnosnú“ povahu, veriteľ si preto musí prevziať dlhované plnenie v mieste bydliska dlžníka a tak je úplne v rozpore s princípmi spotrebiteľskej ochrany, aby spotrebiteľ platil za to, čo je povinnosťou veriteľa, dodávateľa. Doslova až absurditou je, že odporkyňou ako spotrebiteľom „vyžiadaný“ (z vyjadrenia odporkyne pritom vyplynul opak) a platený domáci servis má spočívať v tom, že veriteľ (dodávateľ) si eviduje a zaúčtováva plnenie dlhu a upozorňuje na (ne)splácanie. Podľa názoru súdu už len tieto okolnosti svedčia o tom, že účelom zmluvy o domácom servise bolo prekrytie reálnej odmeny navrhovateľa ako veriteľa za poskytnutie úveru. Súd preto zmluvu o domácom servise vyhodnotil ako neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko odporuje ust. § 9 ods. 7 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý v čase uzavretia úverovej zmluvy účastníkmi určoval, že sa veriteľovi (resp. finančnému agentovi) zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Na tom nič nemenia ani navrhovateľom predložené súdne rozhodnutie, či rozhodnutie SOI, lebo tieto orgány zrejme nemali dôkaz o tom, že navrhovateľ podmieňuje (čo je súdu známe aj z vlastnej rozhodovacej činnosti) uzavretie zmluvy a poskytnutie úveru „domácom servisom“

s tým, že stanovisko NBS sa týka iného problému, konkrétne toho, či platby spotrebiteľa za voliteľné služby majú byť zahrnuté do výpočtu odplaty podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a táto právna úprava nebola základom právneho posúdenia (nebola aplikovaná) v prejednávanej veci.

Z uvedených dôvodov súd potom zohľadnil plnenie odporkyne započítané navrhovateľom na „domáci servis“ v sume 327,60 Eur ako plnenie poskytnuté na splácanie úveru. Odporkyňa síce pred súdom uvádzala, že v skutočnosti celých 800,- Eur nedostala, túto skutočnosť však ničím nepreukázala ani neoznačila dôkaz na toto svoje tvrdenie. Odporkyňa teda z poskytnutej sumy 800,- Eur vrátila celkovo 499,60 Eur (172,- Eur plus 327,60 Eur) a je vzhľadom na už konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru dlžná navrhovateľovi ešte rozdiel vo výške 300,40 Eur. Vo zvyšku súd potom návrh ako nedôvodný zamietol.

Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania sa súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 01.01.2009 do 31.01.2013 vzhľadom na prechodné ust. § 10c uvedeného nariadenia (nakoľko išlo o úverový právny vzťah založený dňa 13.12.2012 majúci právny základ v ust. § 497 Obchodného zákonníka kedy je treba aplikovať úpravu § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 odkazujúcu na občianskoprávnu úpravu omeškania dlžníka, ktorá má v konečnom dôsledku aj podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, prednosť pred Obchodným zákonníkom) ktoré určuje, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia v znení účinnom od 01.01.2009 do 31.03.2013 bola výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Navrhovateľ požadoval úrok z omeškania od 25.07.2013 do zaplatenia poukazujúc na to, že listom zo dňa 22.08.2013 zosplatnil úver ku dňu 24.07.2013. Nepreukázal však, že tento list doručil odporkyni, lebo z poštového podacieho hárku je zistiteľné len jeho odoslanie na poštovú prepravu. Odporkyňa sa preto nedostala do omeškania dňom 25.07.2013. Nepochybne však odporkyňa bola v omeškaní s vrátením celého úveru 800,- Eur po uplynutí splatnosti desiatej splátky, čo prepočtom údajov o splatnosti splátok v zmluve možno určiť na deň 19.10.2013. Preto súd priznal úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne (sadzba ECB ku dňu 20.10.2013 bola 0,50 % ročne) zo sumy 300,40 Eur od 20.10.2013 do zaplatenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na čiastočný úspech oboch účastníkov konania. Navrhovateľ bol úspešný v sume 300,40 Eur, odporkyňa vo zvyšku v sume 790,- Eur (932,- Eur plus zmluvná pokuta 158,40 Eur mínus 300,40 Eur). Čistý úspech odporkyne potom v pomernom vyjadrení prevyšuje úspech navrhovateľa, no nakoľko odporkyňa náhradu trov konania nežiadala, súd vyslovil, že jej náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia

sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.